

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 8 Kwietnia v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest d. 31 marca.

Dom czasowy schronienia dla sierot, ofiar powodzi St. petersburskiej, ustanowiony przez NAYJAŚNIEJSZĄ CESARZOWĄ MATKĘ, pod kierunkiem Rady opiekuńczej CESARSKIEGO domu wychowania odebrał następujące dary: Od P. *Engelhardta* rzeczywistego radcy tajnego 4000 rubli. Od Jenerał majora Xiążęcia *Sergieusza Galicyna* i jego małżonki 1000. Od uczniów uniwersytetu dorpackiego 95. Od radcy honorowego *Abramowa* 30. Ogół 5 125 rubli. Rada opiekuńcza domu wychowania, uznaje za obowiązek, oświadczyć swą wdzięczność w imieniu ubogich, osobom dobroczynnym wyżej wymienionym. (J. d. S. P.).

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 11 kwietnia.

(z Kurjera Warszawskiego).

Wczorajsze południe już tak było ciepłe, że odbyła się w *Kraśińskich* ogrodzie pierwsza tey wiosny przechadzka. Dam znajdowała się znaczna liczba, prawie wszystkie w salopach kolorów popielatego lub majowego.

W dniu 8 b. m. rozstał się z tym światem ś. p. M. *Kitajewski*, nad którego zwłokami w ozłych wyrazach miał mowę JP. *Józef Kaczorowski*.

Wczoray na 8mém wystawieniu opery *Sroka złodziej*, licznie zgromadzeni słuchacze byli nader zadowolnieni z dokładnego wykonania wszystkich jej części, oraz Panią *Mejerową* zaszczytliwi przywołaniem.

Niemieckie pismo peryodyczne, *Gezelszafter*, umieściło w kilku numerach, opis życia i pism naszego sławnego poety *Ignacego Krasickiego*, wyjęte z dzieł *Dmochowskiego*.

FRANCYA.

Paryż dnia 28 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

Czas koronacyi Monarchy naszego jest jeszcze niepewnym; jedne z dzienników tutejszych twierdzą, iż obrząd ten odprawi się d. 15 maja, a drugie, iż około 15 czerwca. Nie poymujemy (pisze dziennik *Gwiazda*), na jakiej zasadzie rozchodzą się takowe pogłoski. Gdy Król przy zagajeniu Izb oświadczył, iż obrząd namaszczenia zakończy ich posiedzenie, w mniemaniu więc, że Izby d. 15 maja będą mogły być zamknięte, przeznaczono ten dzień do koronacyi. Teraz, kiedy się ten dzień zbliża, widać niepodobieństwo ukończenia tak prędko posiedzeń, i dla tego odkładają wspomniany obrządek do 15 czerwca. Lecz o tém wszystkiém to tylko jest pewnem, co Król Jmć wyrzekł, iż koronacya nastąpi przy końcu posiedzenia. Tenże dziennik zbija daley twierdzenie dziennika *Konstytucjonisty*, iż z powodu żądania Oyca ś. względem wynagrodzenia za hrabstwo *Awenionu*, odłożono koronacyą. Czyni oraz uwagę, iż dwór rzymski nie ma nic wspólnego z namaszczeniem Królów Francuzkich, gdyż od czasu *Klodowiusza*, arcy-biskup w *Rheims* odprawia zawsze ten wielki obrządek. Możemy zapewnić (wyraża daley dzien-

nik *Gwiazda*), iż żądanie wynagrodzenia, o którym namienia dziennik *Konstytucjonista*, uroiło się w głowie wydawcy jego.

— Dnia 29. —

Nasz minister spraw zagranicznych miał dnia 25 b. m. naradę z bawiącym tu Xiążęciem *Metternichem*. Tegoż dnia przybył tu z *Petersburga* Jenerał *Hrabia Tolstoy*, wysłany nadzwyczajnym gońcem. Od trzech dni bywają codzień narady dyplomatyczne u Xiążęcia *Metternich*, który jak słychać, wyjedzie ztąd d. 5 kwietnia.

Wkrótce ma być ogłoszonym postanowienie królewskie względem towarzystwa, które chce robić kanał między *Paryżem* i *Havre*. Kanał ten ma być 27 do 30 stóp głębokim, i kosztować będzie blisko 180 milionów franków. Małe okręty morskie będą mogły nim płynąć.

Margrabia *Livron*, jenerał, odbywający teraz kwarantannę w *Marsylii*, wiezie z Egiptu listy, których treść jest jeszcze tajemnicą. To jednak pewna, iż rozpoczęte są układy między *Francją* i *Baszą Egiptu*.

Dszyddi-Mahmud, poseł tunetański, wypłynawszy d. 12 b. m. z *Tunelu*, przybył do *Marsylii*.

Znajduje się tu teraz 15stoletni *Hrabia Zygmunt Praun*, sławny z nadzwyczajnych swoich nauk, biegłości w różnych językach, w muzyce i t. d.

— Dnia 30 —

Król Jmć dał wczora wysłuchanie posłom zagranicznym.

Nie Jenerał *Cesarsko-Rossyyski hrabia Tolstoy*, lecz kapitan tegoż nazwiska, przybył tu gońcem do hrabięgo *Pozzo di Borgo*, posła *Cesarsko-Rossyyskiego* przy dworze naszym.

— Dnia 31. —

Koronacya Monarchy naszego ma się niezawodnie odprawić d. 12 czerwca.

Xiążę *Doudeauville*, minister domu królewskiego, przychodzi do zdrowia.

— Dnia 1 kwietnia —

Kutter, la Coquille, pod dowództwem porucznika okrętowego *Duperrey*, wrócił d. 24 z. m. do *Marsylii*, odbywszy żeglugę na około ziemi. Był na morzu 2 lata i 10 miesięcy, a przez cały ten czas nie utracił żadnego człowieka i nie poniósł szkody.

Donoszą z *Aix* w *Prowancyi*, iż sady tameczne karzą surowo lichwiarstwo. W *Grasse* skazano niedawno niejakiego *Casy* za lichwę na 4roletnie więzienie, 5cioletnią utratę praw cywilnych, i zostawanie pod dozorem policyi, oraz złożenie rękoyami 3000 franków, i zapłacenie 13,150 franków kary pieniężney.

— Dnia 2 —

Onegdaj zrana sam Monarcha odprawił obrząd unywiania nóg ubogim, przy pomocy *Delcina*, Margrabięgo *Lauriston*, Wielkiego Łowczego, Hrabiego *Cosse* pierwszego marszałka domu, i Hrabiego *Girardin* pierwszego łowczego. Po mszy ś. przewodniczył Król Jmć na radzie ministrów, która kilka godzin trwała.

Dey tunetański przesłał Monarsze naszemu w podarunku: 6 rosłych ogierów, 2 kłacze numidyjskie, lwą i lwicę, 4 czarne strusie, 2 barany gwineyskie, 6 młodych wielbłądów, to jest, 2 czar-

nych, 2 białych i 2 czerwonych, 24 cienkich welnianych kolder, oraz chustki, zasłony i pasy; kosztowne siodło tureckie, 4 skóry lwie i 2 tygrynie; pakę z flaszczkami olejku różanego, jasmínowego i t. d.; puszki z kadzidłami, i cały bogaty ubiór *à la moresque* dla małżonki *Delfina* (Xiężney *Angoulême*).

Onegdaj przeprowadzono Pana *Ouvard* z więzienia *St. Pelagie* do więzienia *Conciergerie*, gdzie także siedzi Pan *Sicard*.

W Izbie Deputowanych cały projekt do prawa, o zmniejszeniu wieczystey prowizyi, przyjęto większością 237 kresek przeciwko 119.

(z *Kuryera Warszawskiego*).

Wyspa *Malta* jest teraz (w stosunku do swej obszerności z innemi krajami) najludniejsza w całej Europie, gdyż na 8 mil kwadratowych liczyła w grudniu r. z. 97,629 ludzi.

Dnia 23 z. m. pędzono z *Szlązka* i *Saxonii* przez miasto *Mec* znaczną trzodę baranów hiszpańskich, które są przeznaczone wgląb Francyi, gdzie za kozy tybetańskie wymienione będą.

ANGLIA.

Londyn dnia 25 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Król Jmć przybył onegdaj w południe z *Windsor* do *Carltonhouse*, gdzie go zaraz Xiążę *York* odwiedził. Odprawił potem Monarcha tajną radę, i dał wysłuchanie Panu *Vaughan*, nowomianowanemu posłowi naszemu przy rządzie Zjednoczonych Stanów północney Ameryki, i Xięciu *Northumberland*, nadzwyczajnemu posłowi na koronacyą Króla Jmci Francuzkiego, którzy oba installowani zostali na członków tajney rady. Wyслуchawszy nakoniec Monarcha zdania sprawy o 30 wyrokach na śmierć, wydanych w miesiącu lutym przez sąd kryminalny, i dawszy wysłuchanie kilku ministrom, wyjechał wieczorem na powrót do *Windsor*.

— Dnia 26. —

Pan *Walter Scott* wymógł się od przyjęcia urzędu rektora uniwersytetu ś. *Jędrzeja*.

Listy prywatne z *Lisbony* donoszą, iż hrabia *Suberra* wydał pisemko o skutkach związku Portugalii z Anglią. Usiłuje w niem dowieść, iż związek ten był oddawna bardzo szkodliwym dla Portugalii.

Zapewniają (pisze gazeta *Times*), iż Portugalia uzna niepodległość *Brezylji*. Jednakże publiczność angielska powinna być bardzo ostróżną względem wszelkich wiadomości mających związek z papierami skarbowymi i pożyczkami. Summa, którą *Brezylja* ma zapłacić Portugalii za to uznanie, wynosi milion 500,000 funtów szterlingów (60 milionów zł. pol.), i znajduje się w ręku tych, którzy zaciągali tu pożyczkę dla *Brezylji*.

Kongres meksykański ustanowił, aby od wprowadzonych towarów zagranicznych opłacono clo 5 od sta wartości. Sekretarz stanu wydziału skarbowego podał d. 1 stycznia kongressowi wykaz, iż wydatki krajowe w roku bieżącym wynosić mają 17 milionów 986,674 dollarów, a dochody tylko 10 milionów 690,608 dollarów; brakuje więc 7 milionów 296,066 dollarów.

— Dnia 29. —

Odebrano tu d. 25 b. m. przez sztafetę wiadomość z *Madrytu*, iż Król Jmć Hiszpański pod żadnym warunkiem nie chce uznać pożyczek zaciągniomych przez hyle Stany, poczem obligi na też pożyczki spadły tu o 2 procenta, i wróciły do dawniejszey swej ceny, to jest, 22½ za sto.

Rząd chiński daje wielką bacność na teraźniejszą wojnę naszą z *Birmanami* w *Indiach* wschodnich. Gazeta dworska, wychodząca w *Pekinie* obeymuje rozkaz Cesarza chińskiego, aby na granicy kraju wystawiono kilka twierdz, któreby zasłaniały od napadu.

Uniwersytet w *Cambridge* liczy 4700 uczniów, a w *Oxford* 4660.

Tuteysza gazeta *Times* czyni następujące uwagi nad projektem Pana *Huskisson*: „Niedawno *P. Huskisson* objaśnił swój systemat względem stosunków handlowych. Zgadza się zupełnie z powszechnemi życzeniami, skoro 1) wzajemność służyć będzie za zasadę projektu; 2) skoro rękodzielnicy nasi potrafią dotrzymać placu w tey walce, wolney zupełnie konkurencyi, zyskując korzyść zniżoney opłaty robotników, wypływającej z taniości potrzeb życia. W przeciwnym razie ustąpiłibyśmy rywalom naszym niesłusznych korzyści na własnych naszych targach, i sami z sobą przeciwko sobie zawarlibyśmy traktat handlowy. Dziwną zaiste wydaje się nam rzecz, pozwalać wprowadzania wyrobów rękodzielniczych krajów stałego ładu za nader małą opłatą wyrobów, których w lepszym gatunku dostarczyć możemy, a natomiast nie dopuszczać tego, cobyśmy właściwie z krajów stałego ładu brać powinni, a co one łatwiej mieć mogą. Niech tylko będzie wolny dowóz zboża, a wszelkie postanowienia względem wyrobów rękodzielniczych staną się mniej potrzebne; rękodziela anglików w każdym kraju świata znajdą pokup dla siebie. Jeszcze raz powtarzamy, iż zapewniona wolność wprowadzania jednego tylko artykułu, to jest zboża, mogłaby wszystkie te ważne prawodawcze postanowienia uczynić zbytecznymi, a bez tego, wprowadzanie innych artykułów szkodliwym być musi.”

Zdrowie jenerała *Miny*, jest w bardzo lichym stanie; doktorowie radzili mu używać kąpieli morskich.

HISZPANIA.

Madryt d. 22 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Dzisieysza gazeta tuteysza obeymuje mianowanie dotychczasowego sekretarza stanu *Don Antonio Ugarte*, pełnomocnym ministrem przy dworze sardyńskim. Następca jego został *Don Antonio Fernandez de Urrutia*.

Listy z *Kadyxu* donoszą, iż stosownie do rozkazu odebranego z *Madrytu*, uwięziono tam Pana *Cancelada*, wydawcę gazety handlowey, a to jak słyhać, za umieszczenie w rzeczoney gazecie artykułu z wielką pochwałą postępowania mieszkańców *Kadyxu* w nieszczęsnym dniu 10 marca 1820 roku.

PORTUGALIA.

Lisbona d. 6 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Monarcha nasz przedłużył do dnia 3 grudnia r. b. czas, wyznaczony wierzycielom skarbowym do podania swoich pretensyj.

Przybył tu z *Londynu* konstytucyyny jenerał *Palarea*. Rozmaite są w tey mierze domysły.

NIEMCY.

Od brzegow Menu d. 28 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Xiążę *Sasko-Meiningski* z małżonką swoją nacyzuley pożegnawszy się z Elektorstwem *Hesko-Kasselskiem* i ich rodziną, wyjechali d. 27 b. m. z *Kaselu* i udali się najpierwiey do zamku *Liebenstein*, a ztamtąd do stolicy swej *Meiningen*.

Xiążę *Klarencyi*, brat Króla Jmci Angielskiego, jadący pod nazwiskiem Hrabiego *Münster*, przybył d. 25 b. m. do *Akwisgranu*, a nazajutrz udał się w dalszą podróż do *Saxonii*.

Pan *Cromvel Disbrone*, poseł angielski przy Dworze Cesarsko-Rossyyskim, jadąc z *Londynu* do *Petersburga*, przybył d. 22 b. m. do *Frankfortu* nad *Menem*.

Na 4tey publiczney sessyi Izby Deputowanych *Bawarskich* d. 24 b. m. oświadczone, iż Król Jmć przyjął proponowane przepisy dla uzupełnie-

nia i objaśnienia urządzenia teyże Izby, które zostało udzielonem przy feskrypcie Monarchy z d. 3 b. m.

Na seymie Szwajcarskim postanowiono naprawić kilka szaniec na lewym brzegu *Rodanu*, a względem innych ma wyrzec seym w roku 1831. Uchwalono zaś na to 610,000 złotych genewskich.

Słychać, iż towarzystwo, złożone z prywatnych anglików, rozpoczęło z rządem Xięstwa Meklemburgsko-Szweryńskiego układy względem zrobienia w temże Xięstwie, 60 mil drogi bitey, podług sposobu Pana *Mac-Adam*. Pan *Elliot*, agent wspomnianego towarzystwa, bawił niejaki czas w *Szwecyjni*, dokąd w końcu przyszłego miesiąca ma powrócić dla odebrania odpowiedzi ostateczney na swoje wnioski.

(z *Kuryera Warszawskiego*).

W Wielki Czwartek Król Jegomość Pruski z Xiętami swej rodziny i dworem w *Poczdami*, w kościele *Garnizonowym* przyjmował Komunią z rąk biskupa *Eylerta*.

Arcy Xię Austriacki, *Józef*, Wojewoda węgierski, ze swą małżonką i dziećmi wyjechał z *Wiednia* do *Węgier*.

Dziennik frankforcki wychodzący w języku francuzkim donosi, że język francuzki upowszechnia się coraz bardziej, już i we wszystkich szkołach w Grecyi nakazano go użyć, a nawet w Egipcie nauczyciele języka francuzkiego coraz więcej mają uczniów i sownie są płaćeni.

Dnia 14 z. m. w *Waldenburgu* w kościele Ewangielickim, odbył się obrząd zaślubin Xcia *Reus Henryka LXXIV*, z *Klementyną* Hrabianką *Reichenbach*.

Xiężęta *Hesen Kaselscy Fryderyk* i *Jerzy*, przybyli do *Berlina*.

Przez lat 24 *Metropolia Kolońska* była osierocona.

W Xtwie *Sasko Hildburghausen* prawie już wszystkie parafie luterskie i kalwińskie połączyły się w jedno wyznanie.

W gminie *Anklam* w przeciągu dni 14, dwie ubogie niewiasty powily po troje dziątek, a trzecia dwoje, wszystkie dziatki żyją i są ozerstwe.

W gminie *Turmau* niedawno umarła wyrobnica przeżywszy lat 110, do ostatniey chwili zachowała zupełną przytomność umysłu, a co bardziej, że tegoż dnia, w którym zakończyła tak długie życie, pracowała jak zwykle.

Naynowsza trajedyja, dawana na królewskim teatrze w *Berlinie*, jest *Jzydor* i *Olga*, napisana przez *P. Raupast*.

Przy końcu marca w niektórych miejscach Niemiec Północnych mróz dochodził do 14 stopni.

Król Szwedzki wysłał do Francyi, Hrabiego *Lewenhjem*, jako nadzwyczajnego posła, który będzie obecnym na koronacyi *Karola X*.

Od d. 20 z. m. trwa we *Frankforcie nad Menem* pogoda, ciepła była już stopni 10, a wszystkie drzewa zielenić się zaczęły.

Jarmark tameczny był bardzo ludny, jednak towary hurtowe nie miały wielkiego pokupu, tylko kupcy francuzcy najwięcej mieli obdytu na towary galanteryjne, które dla swej elegancyi, znalazły amatorów.

Nie w samey tylko Anglii są biegaoze: w zeszłym miesiącu w *Magdeburgu*, tameczny mieszkaniec nazwiskiem *Gerich*, uszedł 3 ćwierci mili w przeciągu 4 minut, wyprzedzał nawet konno jadących.

W *Ostendzie* w *Niderlandach*, złapano szczególnego złodzieja w tamecznym kościele: był to *Inwalid* na dwóch drewnianych nogach, po skończonem nabożeństwie zakradał się w kościele.

Na Seymie *Badeńskim* podano projekt, aby Seym był regularnie co lat 3 zwoływany, za projektem było głosów 21, a przeciw 2, poczem został w prawo zamienionym.

Gazeta w *Koblenc* ostrzega okolicznych mieszkańców, aby się mieli na ostrożności od wsciekłych lisów, których liczba powiększa się coraz bardziej.

Biletów bankowych *niderlandzkich* znaczna

liczba okazała się zfałszowanych w *Amsterdamie*: z tey przyczyny ogłoszono, iż za wszelkie dawne takowe bilety wydawane będą nowe.

Do *Wrocławia* także przybyli anglicy należący do towarzystwa trudniącego się oświecaniem gazem.

PRUSSY.

Berlin d. 5 kwietnia

(z *Gazety Warszawskiej*).

Słosownie do naywyższego rozkazu gabinetowego z d. 21 maja r. z., ministeryum spraw duchownych, naukowych i lekarskich w tuteyszey stolicy wydało d. 30 marca r. b. urządzenie, iż odtąd nauki przez półrocz w uniwersytetach, w *Berlinie*, *Bonn*, *Halli* i *Greisfald*, oraz wydziału teologicznego i filozoficznego w *Monasterze*, trwać mają od pierwszego poniedziałku po niedzieli *Jubilate* do pierwszej soboty po dniu 15 września, a przez półrocz zimowe, od pierwszego poniedziałku po dniu 18 października do soboty przed wielkim tygodniem.

— Dnia 9. —

Kupiec tuteyszy *August d'Heureuse* otrzymał d. 2 b. m. 5cioletni patent swobody na wyłączne w całym kraju korzystanie z nowego sposobu, przez niego opisanego i rysunkami objaśnionego, użycia siły końskiej do poruszania machin.

Dnia 28 marca przy mocnym wietrze północnym zawinęło do *Memla* 97 okrętów, które prawie wszystkie były angielskie. Nazajutrz zawinęło znowu 6 okrętów; a kilka innych płynęło jeszcze. Ogólnie znajduje się teraz 150 okrętów w tamecznym porcie.

(z *Kuryera Warszawskiego*.)

W *Berlinie* jest do widzenia olbrzymia ryba, złowiona w północnem morzu, szczególniejszey hudowy: długość jey rozciąga się do stop 55, jest szeroka stop 15, otwarta paszcza ma szerokości na stop 11, a rozciągłość ogona od jednego do drugiego końca jest stop 17. Badacze natury, nad tém ciekawem zjawiskiem zastanawiając się, oświadczają, że jeszcze jest wiele rzeczy o których nic niewiemy.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 1 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

N. Cesarz *Jmó* i Arcy-Xiężę *Franciszek Karol* wyjadą d. 7 b. m. z tuteyszey stolicy do *Medyolanu*. Pierwszego dnia udadzą się do *Krieglach*, d. 8 do *Unzmark*, d. 9 do *Klagenfurtu*, gdzie przez następny dzień zabawią, dnia 11 do *Pontafel*, d. 12 do *Udine*. O dalszey podróży nie jeszcze nie ogłoszono.

N. Cesarzowa *Jeymość* i Arcy-Xiężna *Zofia* wyjadą dniem pierwiey, to jest dnia 6 b. m. do *Monachium*, dokąd d. 9 b. m. przybędą.

TURCYA.

Stambul dnia 6 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Janczarowie mają być tak urządzeni, jak wojsko w naydalszych baszostwach. Oświadczyli wyraźnie, iż nie pójdą do *Morei*, i chcieli o tém donieść przez swojego Agę *Wielkiemu Sultanowi*, gdy się uda do meczetu. Jeden żołnierz tego korpusu publicznie powiedział, iż póty się nie uspokoją, póki nie dostaną trzech głów, to jest, *Seliktara*, *Kiaja-Beja* i *Husny-Beja*. Całe prawie miasto *Warna* zgorzało; syn tamecznego baszy, młodzieniec mający 22 lat, oraz kilku oficerów tureckich, utraciło życie w płomieniach.

Wystawiono tu na widok publiczny 3 głowy greków i 20 głów druzów; pierwsze należą do scyotów, którzy w *Czesmie* wylądowali i rabowali, a drugie do zwycięzonych druzów, którzy się przeciwko *Abdallahowi* Baszy i *Omer-Beszycowi* zbuntowali.

Słychać tu ciągle o rozruchach w *Albanii*.

Mieszkańcy *Janiny* pragną skrycie syna *Veli* Baszy, a między *Omerem* i *Sulimanem* Baszą ma zachodzić poróżnienie. W tutejszej stolicy panuje zupełna spokojność: rząd bowiem jest bardzo baczny; trwa jednak nieukontentowanie janczarów. Nowego naczelnika *Derwiszów*, syna *Szeika Gugel-Chodia*, porwano z klasztoru i wywieziono na wygnanie do *Stancho*. Nie wątpią, iż wypadek ten jest skutkiem nowo odkrytego spisku. Był Wielki Wezyr *All* Basza otrzymał rozkaz udania się z korpusem swoim do *Morei*; a że się chorobą wymawiał, posłano więc, jak słychać, dwóch tatarów, aby głowę jego przywieźli. Turcy rozgłaszają, iż *Ibrahim* Basza wysiadł w *Patras*, i wspólnie z tameczną osadą turecką odparł greków i 5 wsi spustoszył.

Od granic tureckich dnia 17 marca.
(z teyże gazety.)

Kapitan Basza miał przed niejakim czasem podać Wielkiemu Sultanowi przełożenie, iż używane dotąd środki, do osadzenia maytkami floty tureckiej, nie są stosowne do pozyskania zamierzonego celu: bo turcy i żydzi przymuszani gwałtem do odhywania służby maytków na wspomnioney flocie, nie tylko tey służby wcale nie znają, lecz nawet przez złą obróty nawięcej się przyłożyli do szkód, poniesionych na morzu. Radził, aby Porta nie szczędziła pieniędzy na postaranie się o biegłych maytków zagranicznych. Wielki Sultan przyjął wnioski kapitana Baszy, i przyrzekł znaczne nagrody dla maytków okrętów europejskich, znajdujących się w portach tureckich, jeśliby chcieli wejść w służbę na flocie tureckiej. Lecz obietnice te i ofiary najmniejszego dotychczas nie sprawiły skutku.

Listy z *Saloniki* i *Seres* nie nowego z tamecznych okolic nie donoszą. *Omer Vrione*, mimo rozkazu nowego seraskiera *Reszyda* Baszy, nie przybył jeszcze do d. 10 lutego do *Saloniki*. W *Belgradzie* rozchodzi się nawet pogłoska o krokach nieprzyjacielskich między temi dwoma wodzami tureckimi.

Według listów z *Tryestu*, znajdowało się wiele angielskich oficerów artylleryi i inżynierów na okrętach angielskich, które niedawno zawinęły do *Calamata*. Przyjęli służbę w woysku greckiem. Wspomnione okręty przywiozły także znaczną ilość potrzeb wojennych, które towarzystwo przyjaciół greckich w Anglii posłało grekom.

WŁOCHY.

Od granic włoskich dnia 16 marca.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Król Obojcy *Sycylii Franciszek I.* odprawił d. 5 b. uroczysty wjazd do *Neapolu*. Dwoma dniami pierwej wydał postanowienie o zględem rozruchów w sierpniu 1820 w *Caltanissetta*, gdzie mieszkańcy chcieli dawać odpór woysku austriackiemu. Przebaczył wszystkim, oprócz hersztów i zabójców.

Niedaleko wieży *de Conti*, wystawioney roku 1810 w *Rzymie*, odkryto przy kopaniu szczątki starożytny *Świątyni Ziemi*, o której dawni pisarze często wzmiankowali.

NIDERLANDY.

Bruzella dnia 25 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Sąd appellacyjny tutejszy zatwierdził wczoray wyrok wydany na *Pana Triest*, którego za li-

chwę skazano na dwuletnie więzienie i zapłacenie 25,000 złotych holenderskich kary pieniężney. Oprócz tego ma zapłacić 10,631 takich złotych *successorom* *Barona Pallenberg*.

— Dnia 1 kwietnia. —

Xiążę *Wellington* przysłał z Anglii 1200 złotych holenderskich na wsparcie nieszczęśliwych, dotkniętych powodzią w kraju naszym.

Odebrane tu listy z *Rzymu* donoszą, iż *Oyciec S.* domaga się dawney daniny od *Króla Jmci Neapolitańskiego* i *Xiężney Parmy*.

Fabryka sukien *Pana Peuvian* w *Neumasteau* niedaleko *Verriers*, zupełnie się spaliła. Uratowane tylko papiery i jeden postaw sukna. Ogień tak nagle się rozpostarł, iż syn właściciela musiał wyskoczyć oknem z pierwszego piętra.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Rozmaite bywały już pojedynki, lecz nie było jeszcze takiego, o jakim donoszą gazety angielskie. Dwie młode angielski, przez zazdrość o kawalera, wyzwały się na pojedynek; lecz ani na szpady, ani na pistolety, ani nawet na zwykłe w Anglii kulaki: oto obrały do swey walki sikawki, napelnione ługiem. Stały na placu, i póty tą bronią walczyły, póki wyzywająca i pokonana, nieprosiła wyzwany o pardon.

— W roku 1822 zrobiono w Szwecyi rozmaitych towarów rękodzielnianych za 7 milionów 497 489 talar., a w roku 1823 za 7 milionów 572 143 talarów.

— Od 5 miesięcy, z przyczyny nadzwyczajney powodzi, nie były czynne prawie wszystkie młyny w wielu powiatach niderlandzkich przez co coraz bardziey dawał się uczuwać niedostatek mąki, lecz już teraz znaczna część młynów jest naprawionych.

— W *Arras* naturalna ospa zbyt gwałtownie rozszerzyła się, a mnóstwo dzieci niemających szczepioney ospy zachorowało, wiele z nich w parę dni utraciło życie, trwoga ogarnęła stroskanych rodziców, nie było mieszkania wolnego od tey choroby. Burmistrz rozkazał, aby przed każdym domem w którym panuje ospa, wywieszono czarną chustkę na znak, iż do tego domu wchodzić jest niebezpieczno.

— W *Hollandyi* umarł niedawno stary rybak, który od dzieciństwa niejadał innych potraw, prócz krupniku i surowey kapusty na wpół kwaszoney, dobrze ocukrzoney i oblaney oliwą, przez całe życie niebył pijanym i nigdy nieodzynał najmniejszey słabości, zstawił 17 żyjących dzieci i wielu wnuków a nawet jednego prawnuka, narodzonego na tydzień przed zgonem swego pradziadka, który oraz był jego oycem chrzesnym.

— Woda na *Renie* przecież opada, nigdy tak długo niebyła wezbrana.

— Najnowsze wiadomości z *Lewantu* donoszą, iż tam handel z tureckimi portami w *Małej Azyi*, a nawet z miastami handlowemi w *Syrii* bardzo upada, z powodu terażniejszych wypadków wojennych.

— Donoszą z *Alexandryi*, iż *Vice-Królowi* *Egiptu* teraz wiele na tem zależy, aby z *Portą* został w dobrem porozumieniu.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 31 marca rubel srebrny 3 rub. 72½ k., czes. zł. nowy 11 r. 80 k., imperyal 37 r. 25 kop.

	Czas obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 7 godz. 2 wieczor	27 cal. 6 7 lin.	+ 5 stopni.	Póln. Zach.	Pochmurno.
	d. 8 godz. 6 z rana	27 — 8,0 —	+ 0,5 — —	Zachodni.	Pochmurno.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora* *Andrzeja Bucharski* Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 8 kwietnia v. s. 1825 Roku.

Ogłoszenie.

Przybyły z St. Petersburga Fizyk i Mechanik JP. Bartholomeo Bosco, ma honor uwiadomić Przeświałną Publiczność, że dziś we środę to jest dnia 8 kwietnia roku bieżącego, o godzinie pół do ósmej wieczorem da drugą reprezentacją sztuk swoich w domu WW. Müllerów przy ulicy Niemieckiej w sali redutowej. Szczegóły ogłoszone będą przez afisze. Sala urządzona będzie w guście amfiteatru tak, że Publiczność naywygodniej wszystko widzieć będzie mogła. Cena miejsc: krzesło numerowane rub. 1. Drugie miejsce kop. 50, trzecie miejsce kopiejek 30. Biletów dostać można w każdym dniu od godziny 9 do 12 zrana, i od godziny 2 do 4 po obiedzie u JPana Bosko mieszkającego w domu JW. Prezydenta Sądu Gł. i Kawalera Żaby przy ulicy Ostrobramskiej na dole od ulicy po lewey ręce. B. Bosco.

Przedaż towarów.

1. Od Wileńskiej Tamożni ogłasza się, iż w niey dnia 13 terażniejszego apryla będzie się odbywać publiczna przedaż, niżej wyrażonych skonfiskowanych towarów, to jest: płótna szwabskiego białego 1086 arsz., demikatonu $4\frac{3}{4}$ arsz., tasiemek lnianych białych 1600 arsz., tasiemek bawełniczych kolorowych 200 arsz., wstążek jedwabnych 520 arsz., korun bawełniczych białych $1037\frac{1}{2}$ arsz., pończoszek bawełniczych białych 2 tuziny, szlafmic bawełniczych białych 11 sztuk, nici bawełniczych kolorowych 48 kłębków, ołówków czarnych 11 tuzinów, płócienna lnianego $4\frac{1}{2}$ arsz., nożyczek stalowych 64 sztuki, brzytwy w rogowych trzonkach 3 tuziny, nożów i widelców stołowych 2 tuziny, mydła pachnącego 70 kawalków. Dnia 7 apryla 1825 roku.

Zarządca Jan Paulson.

Członek Kulak.

Za Sekretarza Buchalter Antoniewczy.

Arendowna dzieżawa.

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie długu od byłego Wileńskiego kupca Reyzera, miastu Kownowi należnego do 10000 rub. srebr., ten Rząd postanowił murowany dwupiętrowy dom tego Reyzera, w mieście Wilnie położony, z publicznych targów wypuścić w arendowną dzierżawę; azatem życzący należeć do tych targów, zechcą przybyć do tego Rządu na powtórnie naznaczone terminy: 1szy 15, 2gi 14 a 3ci 15 terażniejszego mca apryla, gdzie okazane będą uprzednie do tego przedmiotu warunki. Dnia 7 apryla 1825 roku.

Assesor i Kawaler Nowicki.

W obowiązku Sekretarza Tytularny So. wietnik Sokołowicz.

Stołu Naczelnik Kowalenok.

o Z b i e g a c h.

Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci: Jakób Benedyk, Michał Jankowski, Teodor Makuszonok, Stefan Naza-

row z żoną Eudocją, Marcin Andrejew, Łatysz Czop Edusz, Paweł bez nazwiska, Felix bez nazwiska, Mikita Anisimow i Michał Zmaczyński; z których Benedyk chociaż powiadał że jest włościaninem grodzieńskiej gubernii słonimskiego powiatu ze wsi Klepaczow, Obywatela Kuleszy, takowe jego opowiadanie po zabranej sprawce w istocie się niepotwierdziło; Jankowski mieszczaninem Witebskiej gubernii z miasta Połocka; Makuszonok włościaninem Mohilewskiej gubernii i pttu ze wsi folwarku Obywatela Oskirki; Nazarow mieszczaninem miasta Moskwy, a żona jego Eudocja rodem z miasta Odessy, lecz z jakiego statu niepamięta; Andrejew włościaninem Nitawskiej gubernii Jakubstadzkiego powiatu, Obywatela Borysowskiego, ze wsi Pitinicz; Edusz włościaninem Witebskiej gubernii reżyckiego pttu, Obywatela Sztorna ze wsi Buzy, Paweł bez nazwiska także włościaninem Witebskiej gubernii reżyckiego powiatu, Obywatela Worataja ze wsi Wodsudnikow, Felix bez nazwiska, Anisimow i Zmaczyński mieysca urodzenia swego niepamiętający; na osnowie Imiennego Naywyższego Ukazu pod d. 25 februaryi 1823 roku, uznani za włoścogów i odesłani do Syberyi na zaludnienie. Przymioty pomienionych włoścogów: Benedyk wzrostu 2 arsz. 6 wiersz., twarzy suchej starej, nosa miernego, oczu błękitnych, włosów na głowie ciemnych a na wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 55; Jankowski wzrostu 2 arsz. $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy małej czystej, nosa miernego nieco szerokiego, oczu karych, włosów na głowie czarnych, a na wąsach ciemnorusych, od urodzenia lat 20; Makuszonok wzrostu 2 ar. 6 w., twarzy suchej bladej czystej, nosa miernego nieco szerokiego, oczu karych, włosów na głowie ciemnorusych, brody i wąsów nie goli, od urodzenia lat 26; Nazarow wzrostu 2 arsz. $7\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy podługowatej bladej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 45; żona jego Eudocja wzrostu 2 arsz. 2 wiersz., twarzy suchej bladej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie rusych, od urodzenia lat 27, Andrejew wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy suchej podługowatej, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosów na głowie, wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 30; Edusz wzrostu 2 arsz. $4\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy suchej ciemnej bladej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnorusych z siwizną, od urodzenia lat 50. Paweł bez nazwiska wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy bladej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 27; Félix bez nazwiska, wzrostu 2 arsz. $3\frac{1}{4}$ wiersz., twarzy suchej bladej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie czarnych, wąsów i brody nema, od urodzenia lat 18; Anisimow wzrostu 2 arsz. $4\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy pełnej bladej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie ciemnorusych, na wąsach i brodzie ryżych, od urodzenia lat 20; i Zmaczyński wzrostu 2 arsz.

45 wiersz., twarzy pełney czystey, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnorusych, wąsow i brody niema, od urodzenia lat 20; azatem jeśli pomienieni włóczęgi okażą się do kogo należącymi, aby ten w próbie o ich powrócenie postąpił podług istotney mocy pomienionego Ukazu. Dnia 18 marca 1825 roku.

Sowietnik Czmychow.
Expedytor Gliński.

2. Od Mińskiej Skarbowey Izby ogłasza się, iż z przyczyny dawaney bardzo małej ceny, na byłych w miesiącu lutym targach za Dziśnieński trunkowy odkup, zostający za nieakuratnością dzierżawcy w Skarbowym nadzorze, naznaczono powtórne targi następującego mca junii 2, 3 i 4, a na przetarg dzień 5; a zatem życzący wziąć takowy odkup do 1827 roku w nową dzierżawę, za którą roczna odkupna summa wynosi 20,000 rubli, zechcą przybyć do tej Izby, z prawnymi na trzecią część odkupney summy kaucjami. Dnia 28 lutego 1825 roku.

Sowietnik Mieziencow.
Sekretarz Iwanow.
Stołnaczelnik Makarewicz.

2. W sklebie ubogich Domu Dobroczyńności w Wilnie, znajduje się nasienie rzepaku do przedania, garniec po kop. 30, z którego najlepszy i najobficiej wyrabia się olej, także garniec Wyki po kop. 7½, a ktoby chciał teży na beczki zamówić to w 10 dni lub 2 tygodnie najdaley dostarczone będzie. Można obstarować włoskich Topoli, balsamicznych, Kanadyjskich czarnych, które także w powyższym terminie mogą być dostarczone; oraz mąka kartoflowa w najlepszym gatunku funt po kop. 10.

3. Od Rządu Gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż na zaspokojenie skarbowego uzyskania, należnego od nieakuratnego podradczyka w dostawieniu prowiantu do magazynow w gubernii Orłowskiej, od dnia 18bra 1817 do 1 junii 1818 roku, żyda Wileńskiego Fiszela Rozynga, postanowiono dom murowany w mieście Wilnie pod N. 258, Obywateli De Sztrungow, na ewikcyą za pomienioną dostawę postąpiony, oddać od dnia 23 terazn. mca apryla z publicznego targu w arendowną dzierżawę, azatem życzący być uczestnikiem tej licytacyi, zechcą przybyć do tego Rządu na terminy naznaczone: 1szy, dnia 7, 2gi 9, a trzeci 13 tegoż mca apryla, gdzie okazane im będą uprzednio do targow warunki. D. 2 kwietnia 1825 roku.

Assesor i Kawaler Nowicki. Sekretarz Kleyst.
Naczelnik Stoła Kowalenok.

3. W sprawie Kredytorow i pretensorow do funduszu zmarłego Józefa Szadurskiego za jego inskrypcjami przychodzących Remisą Sądu Główn. Wileń. drugiego Departamentu odesłany na rozpoznanie do Sądu Ziemskiego powiatu Wileńskiego, w tymże Sądzie na dniu 15 idącego miesiąca kwietnia i roku ogłoszony będzie oczewisty wyrok, o czem wchodzące do sprawy osoby dla należney z ich strony pilności ninieyszą awizacyą zawiadamiają się.

Michał Sawicki Prezydent Ziem. P. Wil.

3 Sukcessorowie zeszłego Józefa Łappy v. Mar. ptu Wil. wzywają JWW. i WW. wierzycieli; aby ci na dzień 20 kwietnia r. t. do mia-

sta Wilna przybyć raczyli dla ukazania dowodow należność swoją probujących niżej podpisnemu, a to dla sprostowania, dotychczas jeszcze niepewney tabelli długow, jako też dla wzięcia środków, któreby satysfakcyą onych w sposob dogodny dla obu stron ubezpieczyły. Roku 1825 dnia 26 marca. Michał Łappa były Kapitan wojska Polskiego.

Roku 1825 mca marca 26 dnia, takowe wezwanie JWW. i WW. kredytorow, że w Gazecie Kuryera Litt. może być umieszczone, poświadczam Ziemiński ptu Wileń. Pisarz orderu ś. Stanisława Kawaler Józef Olszański.

3 W domu murowanym na Antokolu gdzie mieszkają JPP. Andrzejewscy nad samą rzeką Wilią, są pokoje na drugim piętrze ze wszystkimi wygodami do najęcia, oraz browar ze wszystkimi naczyniami do robienia piwa i pędzenia wódki przynależnymi, suszarniami, młynem konnym i mieszkaniami dolnemi z lodowniami; ktoby sobie życzył zaarędować ma się zgłosić do tradycyney posesorki W. Assessorowey Winogrodzkiej, mieszkającej pod zamkiem w konsystorzu na 3 piętrze.

Anna Winogrodzka.

2. Majątek Gineytyszki w powiecie Upitskim, parafii Podbirzańskiej położony, wyprzedaje się na wieczność przez dziedzica JW. Podpułkownika Woysk Ross. Rautenfelda W. Bernardowi Reingardowi, w imieniu którego niżej podpisany plenipotent wzywa wszystkich pretensorow i mających jakiegokolwiek stosunki do majątku Gineytyszek, iżby w dniu 1 maja 1825 roku do tegoż majątku dla układu lub odebrania całkowitey satysfakcyi przybyli. Plenipotent, Graniczny ptu Upitskiego Sekretarz i adwokat Ignacy Skalski.

Wolno drukować Sędzią Ziemiński Franciszek Łopaciński.

3. Niżej podpisany powagą danego sobie od W. Adama Krogera Sędziego Miasta Rygi pełnomocnictwa, zawiadował jego w kilku Guberniach interessami, dopiero dla zatrudnień własnych nie będąc w stanie daley temu poświęcić się celowi, plenipotencyą złożył — Ażeby tedy mający do W. Krogera stosunki nie do niżej podpisanego, lecz do tegoż W. Krogera adressować się raczyli, przez to zawiadomienie uprzedza i one do gazety Kuryera Litewskiego oddaje. R. 1825, marca 16 d.

Jan Kamieński Stołnik.

Ze Redakcyi Kur. Lit., takowe uwiadomienie przyjąć może, poświadczam. Antoni Piottuch Grodz. Wilkom. Sędzia.

3. Z dnia 18 na 19 roku terazn. jadąc traktem z Czarney do Wilna posłaniec miał sobie przyporuczoną dostawić do klasztoru XX. Karmelitow Wileń. mappę majątku Słobodki przez Komornika Kwiatkowskiego w 1801 r. sporządzoną i przez urzędnikow podpisaną; takową mappę ten posłaniec zgubił. Była ona zawinięta w blaszanej trąbie blisko półtora arszyna długości i przy niej jeszcze druga mappę w tymże futerale znajdowała się. Jeśliby ktokolwiek takową zgubę znalazł uprasza się nayspokorniej o dostawienie do klasztoru XX. Karmelitow przy kościele WWSS. za co przyzwolitą nagrodę odbierze. X. Teofil Aframowicz Karmelita D. Regient.